

DECENNIUM DOELEN 2017

GEEF ARMOEDE GEEN KANS

“Zekerheid over inleveringen, onzekerheid over sociale correcties”

De effecten van de federale en Vlaamse beleidsmaatregelen op gezinnen met een laag inkomen

1. Inleiding

Verschillende organisaties en de media hebben al pogingen ondernomen om te berekenen wat de effecten zullen zijn van de besparingen van de Vlaamse en federale regering op het inkomen van de bevolking. Hierbij kijkt men meestal naar het gemiddelde gezin en wordt dit gezin getroffen door alle besparingsmaatregelen.

De effecten van de maatregelen op de laagste inkomensgroepen zijn minder duidelijk in beeld gekomen. Nochtans is zelfs een relatief kleine besparing voor hen een grote aanslag op hun beperkt inkomen. Uitspraken als *“Gaan we echt een debat voeren over inschrijvingsgeld bij jeugdverenigingen dat met 4 euro stijgt?”* of *“De koopkracht zal in 2015 gevoelig toenemen.”* wijzen op een groot onbegrip van zij die besparen, voor de gevolgen van de besparingen op het inkomen en het leven van mensen met een laag inkomen. Voor mensen die elke euro drie-maal moeten omdraaien voordat ze die uitgeven, is elke extra uitgave of minder inkomst een bijkomende zorg.

Om de effecten van de besparingen op de lage inkomens te duiden, heeft Decenniumdoelen 2017 beslist deze zelf te berekenen en dit op een transparante en heldere wijze. Hierbij beroepen we ons op informatie uit beleidsnota's, (voorstel van) decreten en op officiële websites van overheden, overheidsinstellingen en parlementen (RVA, Kind & Gezin, VDAB, VMW, VREG, beleidsnota's en programmadecreet, ...).

De impact van de besparingen werd door ons nooit overschat. Integendeel. We rekenden enkel algemeen geldende maatregelen mee en houden geen rekening met lokale verschillen. Bovendien hebben we steeds gekozen voor de minste extra uitgaven, bv. voor wat water en elektriciteit betreft. We houden bovendien geen rekening met de verhoogde accijnzen voor diesel, tabak en alcohol. We houden ook geen rekening met de lagere woonbonus of waar je woont, evenmin met extra kosten door wijzigingen in ziekteverzekering, extra kosten voor pro-deo advocaten, anciënniteitstoelagen oudere werklozen ... Kortom, we kijken enkel naar de directe effecten op het inkomen van de gezinnen.

Een laag inkomen definiëren we als een inkomen onder de 21.000 euro en afhankelijk van de gezinsituatie onder de 31.500 euro. Het inkomen komt uit loon of uit een uitkering. We onderscheiden vier types gezinnen: een alleenstaande met een jong kind, een koppel met 2 jonge kinderen, een koppel met 3 tieners waaronder 1 student hoger onderwijs en een gepensioneerd koppel. In tabel 1 vindt men de gezinstypes gecombineerd met hun statuut en hun inkomen.

Tabel 1: Overzicht van de gezinstypes en hun inkomenssituaties

<i>Gezinstype</i> →	Alleenstaande met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerd
<i>Inkomens situatie</i> ↓				
Leefloon	13 078 euro	19 617 euro	19 617 euro	16 187 euro
Minimum loon + voltijds werkloos	16 551 euro	27 313 euro	27 313 euro	-
Minimumloon	21 000 euro (voltijds)	31 500 euro (voltijds/halftijds) (1,5 werkintensiteit)	31 500 euro (voltijds/halftijds) (1,5 werkintensiteit)	16 848 euro (1 voltijdse loon + 1 voltijds thuis)

Het gaat hier dus duidelijk om gezinnen met een laag inkomen; een inkomen dat hoger of gelijk aan het leefloon is, maar altijd lager of gelijk is aan 31.500 euro bruto per jaar.

Zowel de federale als de Vlaamse regering spreekt regelmatig over sociale correcties, en kijkt dan vooral naar de allerzwaksten, vooral de leefloontrekkers. Dit is echter een beperkte groep in Vlaanderen. Het aantal leefloners bedraagt ongeveer 24.000¹, maar het aantal mensen dat zich bestaansonzeker noemt, ligt met 15% van de Vlamingen een pak hoger. Onze berekeningen neemt deze groep bestaansonzeker mee in het vizier.

2. Over welke maatregelen gaat het?

We hebben volgende maatregelen opgenomen in onze berekeningen:

- verhoging bijdrage zorgverzekering (in de toekomst: bijdrage Vlaamse Sociale Bescherming) (Vlaamse maatregel)
- verhoging inkomensgerelateerde kinderopvang voor het laagste tarief (Vlaamse maatregel)
- indexesprong kinderbijslag (Vlaamse maatregel)

¹ http://aps.vlaanderen.be/lokaal/domeinen/welzijn_kansarmoede/maak_zelf_een_rapport_welzijn.html

- indexsprong (federale maatregel)
- verhoging maximumfactuur lager onderwijs (Vlaamse maatregel)
- en vanaf 2016 afschaffing gratis water en gratis elektriciteit (Vlaamse maatregel)

Andere maatregelen zijn ook al gekend maar hebben gevolgen die de gezinnen kunnen vermijden. Gezinnen zijn bijvoorbeeld niet verplicht om het openbaar vervoer te nemen of zich in te schrijven voor het volgen van volwassenenonderwijs, ... Deze besparingsmaatregelen voegen we dan ook niet toe in onze berekeningen. Maar het is wel duidelijk dat deze maatregelen net de zwakste gezinnen, die sterk afhankelijk zijn van het openbaar vervoer of die een volwassenenvorming nodig hebben om een job te vinden, hard treffen.

De keuze voor de gezinstypes in de simulatie maakt ook dat bepaalde maatregelen niet (of niet altijd) van toepassing zijn voor deze gezinnen. We denken hierbij aan de afschaffing van de anciënniteits-toeslag voor oudere werklozen of de minder gunstige Inkomensgarantie-uitkering voor deeltijds werkenden (IGU), de inschakelingsuitkeringen ...

Daarnaast zijn een aantal maatregelen nog niet gekend of zijn ze onmogelijk te berekenen:

- Lokale besturen verhogen hun belastingen of retributies;
- Verenigingen vragen een hogere ledenbijdrage;
- Cultuur wordt duurder;
- Maatregelen sociaal wonen:
 - door de effectieve besparing op het investeringsbudget (ongeveer 800 miljoen euro over 5 jaar) zullen rond de 6.000 sociale huurwoningen minder gebouwd kunnen worden. Dit betekent dat minstens 6.000 gezinnen langer moeten wachten en dus duurder moeten huren op de private huurmarkt;
 - de Vlaamse Regering voorziet een reeks wijzigingen aan het sociaal huurbesluit, wijzigingen die direct of indirect gevolgen zullen hebben voor de sociale huurder (bezettingvergoeding, energievergoeding, inkomensgrenzen);
- De gelijkgeschakeling van de remgelden voor specialisten betekent dat voor bepaalde specialisten het remgeld stijgt en voor andere daalt. Globaal stijgt de remgeldfactuur met ongeveer 33 miljoen euro²;
- De kostprijs van de groene-stroom-certificaten zullen doorgerekend worden aan de klant. Het totaal bedrag van de kost is geschat op 1,5 miljard euro;
- De besparingen op onderwijs (werkingsmiddelen, gelijke kansen en flankerend);
- Een nieuw systeem van Vlaamse kinderbijslag met andere bijslagen.

Er zijn echter ook nog een aantal positieve maatregelen van federale en Vlaamse Regering die vandaag in hun uitvoering nog niet gekend zijn:

- Sociale correcties ter compensatie van afschaffing gratis energie en water; wat en voor wie?;
- Correcties voor de indexsprong: een bedrag van 1,25 miljard is bekend, maar de verdeling nog niet;
- Geleidelijke verhoging van de minima in de sociale zekerheid en bestaansminimum: nog onduidelijk wanneer en met hoeveel.

² Algemene Raad Riziv, document ter advies 20 oktober 2014, p.9.

3. Wat zijn de resultaten?

In volgende tabellen synthetiseren we onze berekeningen.

In **2015** kost het besparingsbeleid van de regeringen gezinnen met een laag inkomen het volgende:

Tabel 2: Effect van het besparingsbeleid in 2015 (in aantal euro/jaar)

Gezinstype → Inkomens- situatie ↓	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tienaers	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	-739,76	-951,22	-606,14	-353,74
Min. uurloon + voltijds werkloos	-379,27	-695,14	-780,06	-
Minimumloon	-463,25 (voltijds)	-746,80 (1,5 werkintensi- teit)	-824,05 (1,5 werkintensi- teit)	-366,96 (1 voltijdse loop- baan + 1 voltijds thuis)

In **2016** stijgt dit bedrag fors omwille van de afschaffing van het gratis water en elektriciteit. Bovendien is er een tweede indexsprong op de kinderbijslag.

Tabel 3: Effect van het besparingsbeleid in 2016 (in aantal euro/jaar)

Gezinstype → Inkomens- situatie ↓	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tienaers	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	-888,03	-1220,36	-938,72	-468,76
Minimum uurloon + voltijds werk- loos	-527,54	-964,28	-1186,4	-
Minimumloon	-611,52 (voltijds)	-993,86 (1,5 werkintensi- teit)	-1200,64 (1,5 werkintensi- teit)	-481,981 (voltijdse loopbaan + 1 voltijds thuis)

Globaal gezien stijgen de kosten voor alle gezinnen met gemiddeld 615 euro, vanaf 2016 met 850 euro. Gezinnen met een leefloon en gezinnen met meerdere kinderen worden zwaarder getroffen.

Voor een alleenstaande ouder met 1 kind afhankelijk van de inkomenssituatie varieert dit tussen 740 en 379 euro meer per jaar, vanaf 2016 wordt dit tussen de 888 en 528 euro per jaar.

Voor een koppel met 2 jonge kinderen variëren de bijkomende kosten tussen de 951 en 747 euro per jaar, vanaf 2016 wordt dit tussen de 1220 en 964 euro per jaar.

Voor een koppel met drie kinderen variëren de bijkomende kosten tussen de 824 en 606 euro per jaar, vanaf 2016 wordt dit tussen de 1201 en 939 euro per jaar.

Voor een bejaard koppel variëren de bijkomende kosten tussen de 367 en 354 euro per jaar, vanaf 2016 wordt dit tussen de 480 en 469 euro per jaar.

Deze bijkomende kosten moeten ten opzichte van het jaarinkomen gezet worden. In volgende tabel zetten we procentueel de extra uitgave ten opzichte van hun inkomen uit, situatie vanaf 2015:

Tabel 4: Effect van het besparingsbeleid in 2015 op het bruto jaarinkomen (in %)

<i>Gezinstype → Inkomenssituatie ↓</i>	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tienaers	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	-5.7%	-4.8%	-3%	-2.2%
Min. uurloon + voltijds werkloos	-2.3%	-2.6%	-2.8%	-
1.5 werkintensi- teit	-2.2%	-2.4%	-2.7%	-2.2%

Tabel 5: Effect van het besparingsbeleid in 2016 op het bruto jaarinkomen (in %)

<i>Gezinstype → Inkomenssituatie ↓</i>	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tienaers	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	-6.8%	-6.2 %	-4.8%	-2.9%
Minimum uurloon + voltijds werk- loos	-3.2%	-3.6%	-4.4%	-
1.5 werkintensi- teit	-2.9%	-3.2%	-3.9%	-2.8%

4. De effecten berekend met al bekende positieve maatregelen

Vanaf 2015 stijgt de forfaitaire beroepsaftrek. Dit systeem geldt echter enkel voor iemand die werkt, m.a.w. werklozen, leefloners en gepensioneerden kunnen hierop geen beroep doen.

In 2015 geeft dit voor een voltijds werkende 189.74 meer per jaar, voor een halftijdse 94.87 per jaar en in 2016 voor een voltijds werkende 198.65 meer per jaar, voor een halftijdse 99.33 Dit levert voor diegenen die werken een ander beeld op.

Tabel 6: Totaal effect van het Vlaams en federaal beleid in 2015 (in euro/jaar)

Gezinstype → Inkomenssituatie ↓	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tienaers	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	-739.76	-951.22	-606.14	-353.74
Min. uurloon + voltijds werkloos	-189,53	-505,4	-590,32	-
Minimumloon	-273,51 (voltijds)	-462,19 (1,5 werkintensi- teit)	-539,44 (1,5 werkintensi- teit)	-366.96 (1 voltijdse loop- baan + 1 voltijds thuis)

Tabel 7: Totaal effect van het Vlaams en federaal beleid in 2016 (in euro/jaar)

Gezinstype → Inkomenssituatie ↓	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jon- ge kinderen	Koppel met 3 tie- ners	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	-888,03	-1220,36	-938,72	-468,76
Minimum uurloon + voltijds werk- loos	-328,89	-765,63	-987,75	-
Minimumloon	-412,87 (voltijds)	-695,88 (1,5 werkintensi- teit)	-902,66 (1.5 werkintensi- teit)	-481,98 (voltijdse loopbaan + 1 voltijds thuis)

Globaal gezien stijgen de kosten voor alle gezinnen met gemiddeld 507 euro (108 minder dan zonder beroepsforfait) vanaf 2016 met 735 euro (115 euro minder dan zonder beroepsforfait). Iedereen blijft verliezen, alleen wordt de kloof tussen gezinnen met een leefloon of werkloosheidsvergoeding of pensioen met diegenen die werken groter.

Aanvulling: op dinsdag 6 januari werd bekend dat de indexsprong misschien pas in 2016 wordt toegepast. Daarom hebben we tabel 6 herrekend (tabel 8)

Gezinstype→ Inkomenssituatie↓	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tienaers	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	-445	-470	-30	-30
Min. uurloon + voltijds werkloos	+174.75	+129.78	139.80	-
Minimumloon	+179.75 (voltijds)	+246.68 (1,5 werkintensi- teit)	+234.55 (1,5 werkintensi- teit)	-30 (1 voltijdse loop- baan + 1 voltijds thuis)

Tabel 8 (addendum): Balans voor de gezinnen in 2015 zonder indexsprong (loon & kinderbijslag)

5. Conclusies

De Decenniumdoelen heeft gedaan wat de Vlaamse regering (ondanks een regeringsbeslissing tijdens de vorige legislatuur) niet heeft gedaan: een armoedetoets toepassen op de regeerakkoorden en de budgettaire beslissingen van de federale en Vlaamse regering.

Hieruit blijkt dat de gevolgen van de federale en Vlaamse beleidsmaatregelen zullen wegen op de gezinsbudgetten. Gezinnen met een laag inkomen zullen het met veel minder moeten doen. Het gaat niet om 4 euro, maar om minstens 50 en vanaf 2016 minstens 70 euro per maand minder. Niet enkel leefloners (maar zij worden het zwaarst getroffen) moeten hetzelfde of meer doen met minder, iedereen die een beperkt inkomen heeft wordt zwaar getroffen.

Wij willen inderdaad niet praten over 4 euro voor een ledenbijdrage. Wij willen praten over 50 of 70 euro en meer per maand voor de lage inkomensgroepen. Hierbij willen we opnieuw benadrukken dat dit gaat over een minimumbedrag. In werkelijkheid –en afhankelijk van de gezinssituatie- kan de kost voor het gezin per maand veel hoger zijn. Bovendien hebben we hier enkel die elementen meegenomen die niet te vermijden zijn. Als we de besparingen bij bijvoorbeeld 'De Lijn' hier zouden bij tellen, dan komen we aan veel hogere bedragen.

Wat betekent 50 euro? 50 euro minder betekent concreet elke dag 1 brood minder kunnen kopen. Of, nog meer mensen zullen hulp moeten zoeken bij OCMW, sociale kruidenier, caritatieve instellingen, ...

De federale maatregelen om bv het inkomen te verhogen door middel van beroepskosten vangen alle besparingen niet op. Ze zijn enkel van toepassing op gezinnen waar er iemand werkt. En dan nog, verliezen mensen veel. De berekeningen van de federale overheid (zie De Standaard, 19 december 2014) tonen nooit het volledig plaatje.

De Vlaamse en federale regeringen spreken telkens over bijkomende sociale correcties. Er is wel al veel afgeschaft, maar nog niet veel gerealiseerd.

De vraag is dan ook: wat zullen de sociale correcties opleveren? Zijn ze enkel voor de beperkte groep van leefloners? Of zijn ze er ook voor iedereen met een laag inkomen? En wat met de bijkomende besparingen die op ons af komen? Vlaanderen moet minstens 750 miljoen extra besparen en de federale overheid tot 5 miljard. Is er dan wel nog ruimte voor sociale correcties?

De besparingen treffen gezinnen met een laag inkomen extra hard. Hoeveel hart hebben onze regeringen voor deze gezinnen?

Met dit beleid zal de verarming toenemen, ook en vooral bij de laagste inkomens die net boven de armoedegrens zitten, want voor hen zijn er geen sociale correcties voorzien.

Dit beleid vergroot bijgevolg de ongelijkheid en vergroot de ongelijke inspanningen om de budgetten in evenwicht te krijgen.

Terwijl minder ongelijkheid meer groei betekent, zoals ook de OESO zegt, creëert integendeel de Vlaamse en federale regering meer ongelijkheid en dus minder groei.

Initiatiefnemers van de Decenniumdoelen 2017 zijn ABVV, ACLVB, ACV, Beweging.net, Minderhedenforum, Samenlevingsopbouw Vlaanderen, Socialistische Mutualiteiten en socio-culturele verenigingen, Steunpunt Algemeen Welzijnswerk, Netwerk tegen armoede, Uit de Marge en Welzijnszorg. Met de actieve en financiële steun van Cera en Stichting P&V.

Voor meer achtergrond bij de Decenniumdoelen 2017, zie www.decenniumdoelen.be

Bijlagen: Berekeningen, tabellen en verklaring

Effect van de federale en Vlaamse beleidsmaatregelen op gezinnen met een laag inkomen

Uitgangspunten bij het berekenen van de effecten

- Inkomens zijn verworven uit arbeid of via een uitkering (werkloosheidsvergoeding, leefloon en IGO)
- Vier gezinstypes worden onderzocht:
 - o Een alleenstaande moeder met 1 kind van 2 jaar die 3 dagen in de crèche aanwezig is
 - o Een koppel met 2 jonge kinderen van 3 en 7 jaar, de jongste blijft 3 dagen in de crèche
 - o Een koppel met 3 kinderen van 14, 17 jaar en 20 jaar. De oudste studeert aan universiteit
 - o Een koppel gepensioneerden
- Drie inkomensituaties worden onderzocht.
 - o Inkomen vanuit leefloon of IGO
 - o Inkomen vanuit loon en werkloosheidsvergoeding.
 - o Inkomen vanuit loon
- Bijkomende elementen
 - o Loon wordt vastgelegd op het minimum uurloon
 - o De werkloosheidsvergoeding is berekend op basis van 11 maanden werkloosheid
 - o De werkintensiteit van de koppels is 1.5 (een voltijdse en 1 halftijdse)
 - o Het koppel gepensioneerden heeft een minimumpensioen gebaseerd op 1 voltijds gewerkt en 1 voltijds thuis gebleven

Dit wordt samengevat in volgende tabel

Gezinstype Inkomenssituatie	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kin- deren	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerden
Leefloon	13 078	19 617	19 617	16 187
Minimum uurloon + vol- tijds werkloos	16 551	27 313	27 313	-
1.5 werkintensiteit	21 000	31 5000	31 500	16 848

Directe negatieve effecten van de federale en Vlaamse beleidsmaatregelen op gezinnen met een laag inkomen
Gezondheid en welzijn

Maatregelen	Gezinstype Inkomenssituatie	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerd
zorgverzekering	Leefloon	+ 15	+ 30	+ 30	+ 30
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	+15	+ 50	+ 50	-
	1.5 werkintensiteit	+25	+ 50	+ 50	+ 30
Inkomensgerelateerde kinderopvang	leefloon	+430 per jaar*	+430 per jaar	-	-
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	-	-	-	-
	1.5 werkintensiteit	-	-	-	-
Indexsprong kinderbij- slag**	leefloon	+33.25	+88.88	+183.80	
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	+33.25	+88.88	+183.80	
	1.5 werkintensiteit	+33.25	+66.80	+154.05	

* Berekening gebaseerd op 3.44 per dag voor 125 dagen (144 dagen crèche (zonder verlof) min (18 afwezigheidsdagen x 3/5) min 8 dagen dat de crèche toe is omwille van wettelijke feestdagen)

** Kinderbijslag plus jaarlijkse leeftijdsbijslag (schoolpremie) maal 0.02 (indexsprong)

Inkomen

Maatregelen	Gezinstype Inkomenssituatie	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerd
Indexsprong 2%	Leefloon	+261,51	+392,34	+392,34	+323,74
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	+331,02	+546,26	+546,26	
	1.5 werkintensiteit	+420	+620	+620	+336,96

Onderwijs

Maatregelen	Gezinstype Inkomenssituatie	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners*	Koppel gepensioneerd
Verhoging maximum- factuur lager onderwijs	Leefloon	-	+10	-	-
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	-	+10	-	-
	1.5 werkintensiteit	-	+10	-	-

*Student krijgt een beurs

TOTAAL VOOR 2015

Gezinstype Inkomenssituatie	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jon- ge kinderen	Koppel met 3 tie- ners	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	+739.76	+951.22	+606.14	+353.74
Minimum uurloon + voltijds werk- loos	+379.27	+695.14	+780.06	-
1.5 werkintensi- teit	+463.25	+746.80	+824.05	+366.96

Andere directe negatieve effecten van de federale en Vlaamse beleidsmaatregelen op gezinnen met een laag inkomen vanaf 2016

Maatregelen	Gezinstype Inkomenssituatie	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jonge kinderen	Koppel met 3 tieners	Koppel gepensioneerd- den
Afschaffing gratis water	Leefloon	+60	+90	+112.5	+60
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	+60	+90	+112.5	-
	1.5 werkintensiteit	+60	+90	+112.5	+60
Afschaffing gratis elek- triciteit	Leefloon	+55.02	+90.26	+110.04	+55.02
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	+55.02	+90.26	+110.04	-
	1.5 werkintensiteit	+55.02	+90.26	+110.04	+55.02
Indexsprong kinderbij- slag**	leefloon	+33.25	+88.88	+183.80	
	Minimum uurloon + voltijds werkloos	+33.25	+88.88	+183.80	
	1.5 werkintensiteit	+33.25	+66.80	+154.05	

Kostprijs water voor 2 personen = 2 per m3; voor 4 en meer personen = 1.5 per m3

TOTAAL VANAF 2016

Gezinstype Inkomenssituatie	Alleenstaande ouder met 1 kind	Koppel met 2 jon- ge kinderen	Koppel met 3 tie- ners	Koppel gepensio- neerden
Leefloon	+888.03	+1220,36	+938,72	+468.76
Minimum uurloon + voltijds werk- loos	+527,54	+964,28	+1186,4	-
1.5 werkintensi- teit	+6111,52	+993,86	+1200,64	+481.98

Gekende indirecte negatieve effecten van andere federale en Vlaamse beleidsmaatregelen op gezinnen met een laag inkomen

Duurder openbaar vervoer

Het onpas tarief, de abonnementsformule voor 25 - 65 jaar die ook voor het woon-werkverkeer gebruikt wordt, stijgt met 18% van 249 naar 294 euro per jaar. De werknemersbijdrage stijgt van 69 euro naar 76,44 euro per jaar. Als je een gezin hebt met kinderen dan is er daarenboven geen gratis bus meer voor kinderen jonger dan 12 jaar. In de plaats komt een instaptarief van 50 euro per jaar. Voor jongeren tussen 12 jaar en 24 jaar is er een tariefverhoging van 6% naar 195 euro per jaar. Ook de kortingen in de categorie 12 - 24 jaar vanaf het tweede kind worden gesnoeid. Zo vervalt het gratis vervoer vanaf het derde kind.

Hoger inschrijvingsgeld voor volwassenenonderwijs

Verhoging inschrijvingsgeld volwassenenonderwijs per cursus uur van 1,15 euro naar 1,50 euro, dit betekent voor een reguliere taal cursus van 120 uur: 180 euro i.p.v. 138 euro of een verhoging van 42 euro.

Hoger inschrijvingsgeld voor kunstonderwijs

Verhoging inschrijvingsgeld kunstonderwijs volledige tarief voor volwassenen van 202 euro naar 300 verminderd tarief naar 125 euro, maar wordt ook verbreed voor de doelgroep van 18-24 jarigen